ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Ιουλίου 1984

σχετικά με ενίσχυση που χορηγεί η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου σε παραγωγό νήματος polyester

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(84/509/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού έταξε στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, προθεσμία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 1984, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου κοινοποίησε στην Επιτροπή μια ενίσχυχη για την εγκατάσταση νέας μονάδας παραγωγής νήματος polyester POY (partially oriented yarn) στο Stanley, Co. Durham. Η παραγωγή αυτού του νήματος αποσκοπούσε βασικά στον εφοδιασμό βρετανικής επιχείρησης μεταποίησης του εν λόγω προϊόντος, η οποία αντιμετώπιζε δυσκολίες στην ανεύρεση του προϊόντος στις κοινοτικές αγορές.

Η ενίσχυση που έχει αποφασισθεί να χορηγηθεί ανέρχεται σε 1 171 400 £ από τις οποίες 420 000 £ υπό μορφή πριμοδότησης κατ' επιλογή, βάση του τμήματος 7 του νόμου Industry Act 1972, 158 400 £ υπό μορφή πριμοδότησης επιμόρφωσης, βάσει του τμήματος 7 του νόμου Industrial Development Act 1982, και 593 000 £ υπό μορφή πριμοδότησης περιφερειακής ανάπτυξης, βάσει του μέρους II του Industrial Development Act 1982. Τα ποσά των ενισχύσεων που έχουν ήδη χορηγηθεί ανέρχονται σε 931 400 £ και το κόστος του σχεδίου επένδυσης είναι της τάξης των 4,9 εκατ. £.

Ήδη πριν από την κοινοποίηση, κατόπιν διαμαρτυρίας μιας επαγγελματικής ένωσης, η Επιτροπή είχε υπενθυμίσει στην κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, με επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 1983, τις υποχρεώσεις της βάσει των κανόνων σχετικά με τις ενισχύσεις στη βιομηχανία συνθετικών νημάτων και ινών που θεσπίσθηκαν το 1977 και των οποίων παρατάθηκε η ισχύς το 1979, 1981 και 1983. Οι κανόνες αυτοί αποσκοπούν στην αποτροπή της χορήγησης ενισχύσεων για τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας σε μια βιομηχανία που παρουσιάζει ήδη πλεονάσματα και προβλέπουν την προηγούμενη κοινοποίηση κάθε είδους ενίσχυσης στη βιομηχανία.

Η Επιτροπή κίνησε, στις 29 Φεβρουαρίου 1984, τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΟΚ για την εν λόγω ενίσχυση και, με επιστολή της 8ης Μαρτίου 1984, έταξε στην κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου προθεσμία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

II

Υποβάλλοντας τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή με επιστολή της 18ης Απριλίου 1984, στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστήριζε ότι η ποιότητα του νήματος που παράγει η ενισχυόμενη επιχείρηση δεν μπορούσε να βρεθεί στην ευρωπαϊκή αγορά το 1981/82 και ότι οι βρετανοί κατασκευαστές έπρεπε να εισάγουν το νήμα αυτό από τρίτες χώρες, όπως το Μεξικό, η Ταϊβάν και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Η βρετανική κυβέρνηση υπογράμμιζε επίσης ότι η ενίσχυση οδήγησε στη δημιουργιά 60 θέσεων εργασίας στην ενισχυόμενη επιχείρηση και τη διατήρηση 75 θέσεων εργασίας σε περαιτέρω δραστηριότητες στην περιοχή «North West Durham» που χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό ανεργίας.

Οι παρατηρήσεις τεσσάρων κρατών μελών εκτός από το Ηνωμένο Βασίλειο και τεσσάρων ομοσπονδιών του κλάδου των συνθετικών ινών, που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, συμμερίζονται τις ανησυχίες της Επιτροπής. Τονίζουν τα προβλήματα πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας τα οποία αντιμετωπίζει ο κλάδος αυτός και τις προσπάθειες που κατέβαλαν πριν και μετά το 1982 οι κοινοτικοί παραγωγοί νήματος polyester και που θα καταβάλουν ακόμη προκειμένου να μειώσουν την παραγωγική τους ικανότητα κατά 61 500 τόνους. Από τις ίδιες παρατηρήσεις προκύπτει ότι η ίνα POY που παράγει η επιχείρηση Stanley είναι συνηθισμένης ποιότητας και ότι, ως εκ τούτου, μπορεί να κατασκευασθεί από όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, εφόσον η ζήτηση προέρχεται από φερέγγυους πελάτες. Από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η ομοσπονδία του Ηνωμένου Βασιλείου στον βιομηχανικό αυτό κλάδο αναφαίνεται η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα στο νήμα polyester από το 1977.

III

Η ενίσχυση που χορηγεί η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύσει ή να απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, με την ευνοϊκή μεταχείριση της εν λόγω επιχείρησης ή του κλάδου παραγωγής της.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ προβλέπει το κατ' αρχήν ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά των ενισχύσεων που ανταποκρίνονται στα κριτήρια τα οποία θέτει. Στις εξαιρέσεις από την αρχή αυτή που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης, ορίζονται οι στόχοι που επιδιώκονται προς το συμφέρον της Κοινότητας και όχι προς το συμφέρον μόνο του ενισχυόμενου. Οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε προγράμματος περιφερειακών ή τομεακών ενισχύσεων ή κάθε ατομικής περίπτωσης εφαρμογής των γενικών καθεστώτων ενισχύσεων. Ειδικότερα, οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει αποδείξεις ότι, χωρίς την ενίσχυση, ο μηχανισμός των δυνάμεων της αγοράς δεν θα εξασφάλιζε μόνος του, εκ μέρους των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, συμπεριφορά που θα μπορούσε να συμβάλει στην υλοποίηση ενός από τους στόχους στους οποίους αποσκοπούν οι εξαιρέσεις αυτές.

Η εφαρμογή των εν λόγω εξαιρέσεων σε ενισχύσεις που δεν συνεπάγονται τέτοιο αντιστάθμισμα παρείχε αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα σε ορισμένα κράτη μέλη και θα οδηγούσε σε επηρεασμό των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και σε νόθευση του ανταγωνισμού, χωρίς αυτό να δικαιολογείται κατά κανένα τρόπο από το κοινοτικό συμφέρον.

Κατά την εφαρμογή των αρχών αυτών στην εξέταση περιπτώσεων ενισχύσεων, η Επιτροπή πρέπει να βεβαιώνεται ότι υπάρχει εκ μέρους της ενισχυόμενης επιχείρησης τέτοιο αντιστάθμισμα που να δικαιολογεί τη χορήγηση της ενίσχυσης η οποία είναι αναγκαία για την προώθηση ενός από τους στόχους που θέτει το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, είναι σαφές ότι η ενίσχυση δεν συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που επιδιώκουν οι εξαιρέσεις, αλλά ότι χρησιμεύει αποκλειστικά στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της εν λόγω επιχείρησης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η ενισχυόμενη επιχείρηση δεν φαίνεται να παρέχει τέτοιο αντιστάθμισμα.

Πράγματι, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπόρεσε να δώσει και η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ανακαλύψει δικαιολογίες οι οποίες να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω ενίσχυση πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή μιας από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ), σχετικά με τις ενισχύσεις για την προώθηση ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών, η περιοχή στην οποία βρίσκεται η ενισχυόμενη επιχείρηση είναι από εκείνες οι οποίες θα δικαιολογούσαν εξαίρεση με την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Εντούτοις, η δημιουργία νέας μονάδας παραγωγής σε επισφαλή κλάδο που αντιμετωπίζει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και η δημιουργία 60 θέσεων εργασίας καθώς και η διατήρηση 75 άλλων θέσεων εργασίας σε περαιτέρω δραστηριότητες δεν φαίνεται να οδηγούν σε μόνιμη βελτίωση της υποαπασχόλησης στην περιοχή αλλά αντίθετα θα αυξήσουν οπωσδήποτε τις δυσκολίες άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου στην ΕΟΚ. Κατά συνέπεια, η δημιουργία νέας μονάδας φαίνεται επιβλαβής για τον κλάδο. Στο περιφερειακό πεδίο, μια τέτοια δημιουργία δεν θα εξασφάλιζε μακροπρόθεσμα τις εν λόγω θέσεις εργασίας, λόγω της πλεονασματικής κατάστασης του επί μέρους κλάδου.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ, το εν λόγω σχέδιο δεν παρουσιάζει καμία πλευρά που να επιτρέπει το χαρακτηρισμό του ως σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή σχεδίου που μπορεί να αποκαταστήσει σοβαρή διαταραχή της οικονομίας κράτους μέλους και του οποίου η προώθηση δικαιολογεί την εφαρμογή της εξαίρεσης αυτής. Μολονότι τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ανησυχητικά, δεν είναι αισθητά σοβαρότερα από προβλήματα άλλων περιφερειών της Κοινότητας, στις οποίες ανήκει αυτό το κράτος μέλος, ενώ συγχρόνως υπάρχει σοβαρός κίνδυνος σώρευσης των ενισχύσεων και, περισσότερο από αλλού, κάθε ενίσχυση θα μπορούσε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, από τις διαθέσιμες κοινωνικοοικονομικές πληροφορίες σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο δεν προκύπτουν στοιχεία που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρή διατάραξη της οικονομίας της κατά την έννοια της συνθήκης και, σε κάθε περίπτωση, η παρέμβαση της κυβέρνησης δεν αποσκοπεί στην αντιμετώπιση τέτοιας κατάστασης.

Η ενίσχυση δεν μπορεί να περιληθφεί, βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ), μεταξύ εκείνων που προορίζονται για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων δραστηριοτήτων, χωρίς να επηρεάζονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η κοινοτική παραγωγή νήματος polyester POY αρκούσε το 1981/82 και αρκεί σήμερα για τις ανάγκες της αγοράς και ότι η δημιουργία ενός εργοστασίου σε κλάδο ο οποίος ήδη παρουσιάζει πλεονάσματα δεν συμβάλλει στην υλοποίηση κοινοτικού στόχου ώστε να δικαιολογείται ενίσχυση. Πράγματι η ενίσχυση αυτή ενδέχεται να ζημιώσει άλλες επιχειρήσεις του κλάδου στην ΕΟΚ. Οι δυσκολίες εφοδιασμού της υφαντουργίας σε νήμα, οι οποίες οδήγησαν τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου στη δημιουργία — μέσω των ενισχύσεων — μιας σχετικής παραγωγής, οφείλονταν όχι στη σπανιότητα του νήματος αυτού, το οποίο αντίθετα πλεονάζει στις κοινοτικές αγορές, αλλά στην αφερεγγυότητα του εν λόγω μεταποιητή, ο οποίος πράγματι επτώχευσε το 1982 και, στη συνέχεια, απορροφήθηκε από την επιχείρηση η οποία αποτελεί αντικείμενο της απόφασης αυτής και η οποία επανέκτησε ένα μέρος του εργατικού δυναμικού, 75 περίπου άτομα.

Πράγματι, η σημερινή πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε νήμα polyester κάθε ποιότητας εξαναγκάζει τις κοινοτικές επιχειρήσεις να μειώσουν την παραγωγή τους κατά 61 500 τόνους στο χρονικό διάστημα 1982-85, αφού προηγουμένως είχε ήδη πραγματοποιηθεί μια μείωση της τάξης των 80 000 τόνων. Οι επιχειρήσεις του κλάδου χρησιμοποιούν την παραγωγική τους ικανότητα μόνο σε ποσοστό 65-70 %, που συνεπάγεται μη αποδοτική

λειτουργία των εγκαταστάσεων. Η ίδια η ενισχυόμενη επιχείρηση χρησιμοποιεί την παραγωγική της ικανότητα μόνο κατά 65 % περίπου.

Κάθε νέα δημιουργία παραγωγικής ικανότητας μέσω δημόσιων επιδοτήσεων αντιτίθεται προς το κοινοτικό συμφέρον, το οποίο απαιτεί μείωση της παραγωγικής ικανότητας και επιδεινώνει την πλεονασματική κατάσταση των υπαρχουσών επιχειρήσεων.

Ακόμα και στην παρούσα περίπτωση που το προϊόν της ενισχυόμενης επιχείρησης χρησιμοποιείται βασικά μέσα στην ίδια την επιχείρηση, η οποία ανέλαβε περαιτέρω τη δραστηριότητα μιας εταιρείας υφαντουργίας που πτώχευσε, παραμένει ακέραια η ζημία για τις επιχειρήσεις της Κοινότητας οι οποίες, απέναντι στη νέα αυτή παραγωγή και λαμβάνοντας υπόψη τη στενότητα της κατανάλωσης, πρέπει να προβούν σε επιπλέον μειώσεις αντίστοιχες με τη νέα παραγωγή του Stanley.

Η Επιτροπή, λόγω της έλλειψης προηγούμενης κοινοποίησης εκ μέρους της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, δεν μπόρεσε να αποφανθεί για τα μέτρα πριν από την εφαρμογή τους και έλαβε γνώση αφού είχαν ήδη χορηγηθεί στην επιχείρηση ενισχύσεις 931 400 £ περίπου, υπό μορφή επιδοτήσεων που αντιπροσωπεύουν περίπου 19 % του κόστους των επενδύσεων που υπολογίζονται σε 4,9 εκατ. £.

Βάσει του νόμου Industrial Development Act 1982, πρόκειται να χορηγηθούν περαιτέρω ενισχύσεις βάσει του Regional Development Grant, οι οποίες καλύπτουν το 22 % των δαπανών που πραγματοποίησε η επιχείρηση για τον εξοπλισμό, τις εγκαταστάσεις, τα κτίρια ή την πληρωμή μισθών. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν ή πρόκειται να χορηγηθούν αποτελούν επενδυτική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ.

Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις για τις οποίες έχει κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 και συγκεκριμένα η ενίσχυση στην επιχείρηση βάσει του τμήματος 7 του Industry Act 1972 (Selective Grant), του τμήματος 7 του Industrial Development Act 1982 (Training Grant) και του μέρους II του Industrial Development Act 1982 (Regional Development Grant) δεν πρέπει να χορηγηθούν και επιβάλλεται η κατάργηση των ενισχύσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στην επιχείρηση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση που κοινοποιήθηκε από την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 1984, για τη δημιουργία επιχείρησης παραγωγής νήματος polyester POY στο Stanley, Co. Durham, βάσει του τμήματος 7 του Industry Act 1972 και του τμήματος 7 και του μέρους II του Industrial Development Act 1982, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση αυτή δεν πρέπει να χορηγηθεί και, επιπλέον, πρέπει να καταργηθεί εφόσον έχει ήδη καταβληθεί.

Άρθρο 2

Το Ηνωμένο Βασίλειο ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα τα οποία έλαβε προς συμμόρφωση με αυτή.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Βρυξέλλες, 23 Ιουλίου 1984.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Μέλος της Επιτροπής